

Onderwijs & ict

ICT kostenmonitor voor het Primair Onderwijs 2010

De ontwikkelingen op het gebied van ICT- kosten
en investeringsplannen binnen het onderwijs

Een onderzoek van VNU Exhibitions in samenwerking met de Algemene Vereniging
Schoolleiders (AVS), november 2010.

Het onderzoek

Om beter inzicht te verkrijgen in ontwikkelingen op het gebied van ICT- kosten en investeringsplannen binnen het primair onderwijs, hebben VNU Exhibitions en de Algemene Vereniging Schoolleiders (AVS) een enquête gehouden onder besturen en directies en ICT verantwoordelijken binnen het Primair Onderwijs. De samenwerking tussen VNU Exhibitions en AVS bestond uit het samen opstellen van de vragenstelling en het uitzetten van het onderzoek onder de achterban. Dit rapport en de daarbij bevonden conclusies is geschreven door VNU Exhibitions.

De jaarlijkse ICT monitor heeft als doel achter te komen waarmee trends en ontwikkelingen kunnen worden gesignaleerd. In 2008 heeft dit onderzoek voor het eerst plaatsgevonden. Voor besturen, schoolleiders en ICT verantwoordelijken ontstaat er een nuttige informatiebron en benchmark om de eigen ICT-bestedingen in een breder kader te kunnen plaatsen. In dit rapport worden de onderzoeksresultaten weergegeven. Daar waar mogelijk zijn de cijfers afgezet tegen die van het vorige rapport.

Onderzoeksmethode:

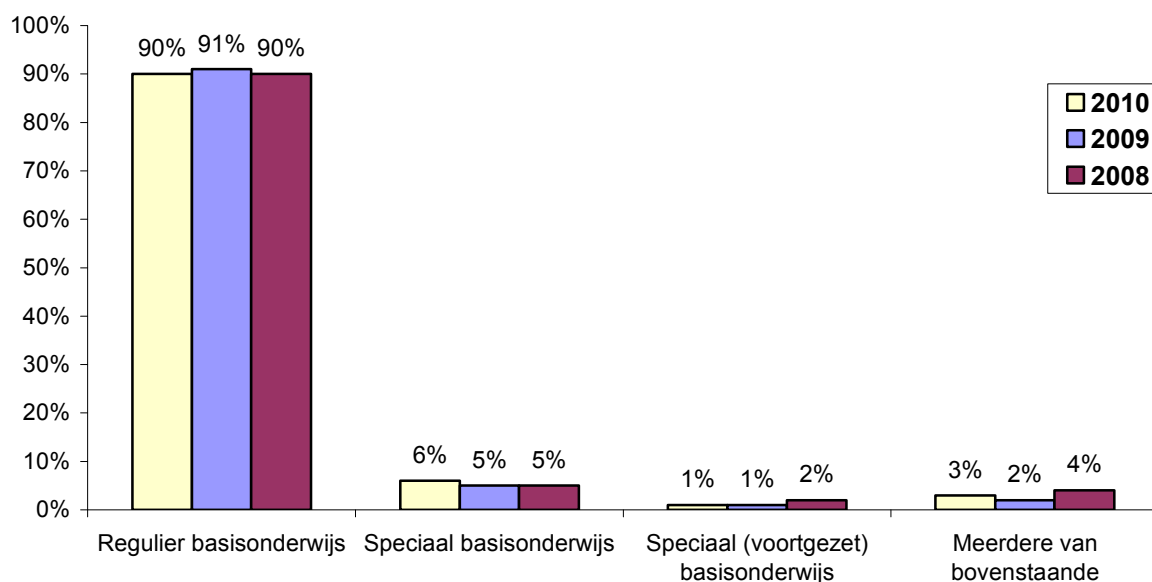
Online websurvey na uitnodiging per email onder ledenbestand AVS en het Primair onderwijsbestand van VNU Exhibitions.

De respondenten die aan dit onderzoek hebben deelgenomen, zijn onder te verdelen in de volgende groepen:

Functiegroep	2008	2009	2010
Bestuurders	2%	3%	1%
Schoolleiders	82%	73%	45%
ICT verantwoordelijken	11%	19%	48%
Overig	5%	5%	6%

Onderzoeksresultaten

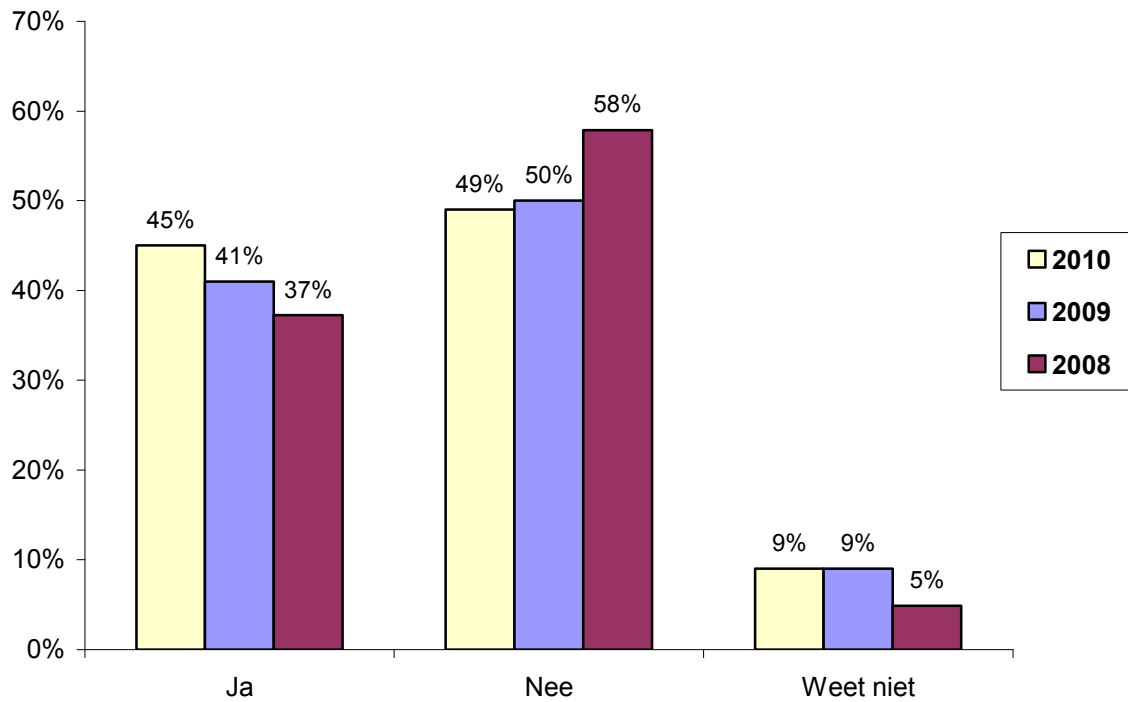
Tot welk onderwijssoort behoort uw school?

Negen van de tien scholen die aan het onderzoek hebben meegewerkt behoren tot het reguliere basisonderwijs.

Aantal leerlingen per computer

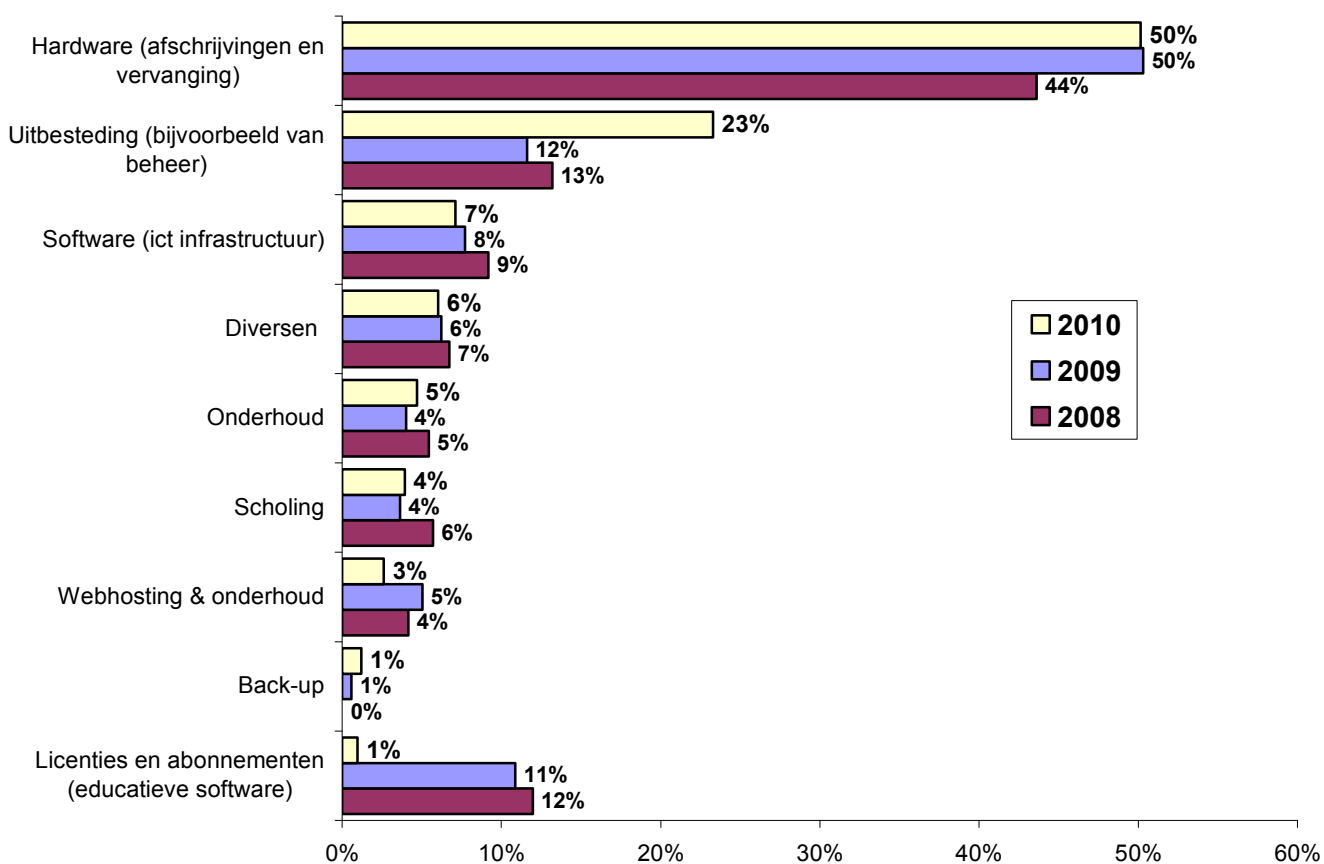
De leerling/computer verhouding geeft een goede indicatie van de mate van ICT gebruik binnen scholen. Gemiddeld gebruiken basisscholen voor het primaire proces circa 1 computer per 8 leerlingen. Het betreft hier het aantal computers dat wordt ingezet t.b.v het primaire proces (werkplekken voor leerlingen). Computers voor administratieve doeleinden en docentencomputers zijn niet meegerekend.

Zijn er plannen het aantal computers uit te breiden in de komende twee jaar?

Voor 45% van de scholen zijn er plannen om het aantal computers uit te breiden in de komende twee jaar.

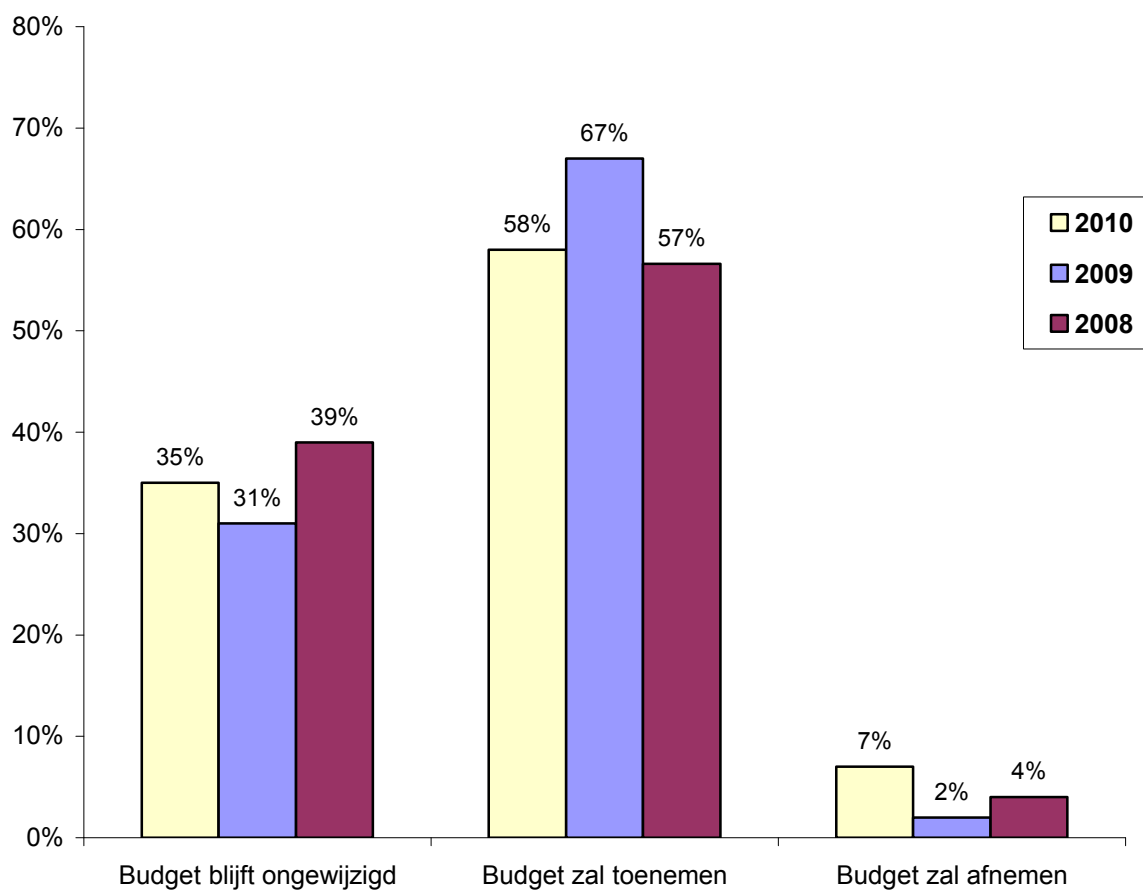
ICT kosten

In het onderzoek is tevens gevraagd naar de ICT kosten binnen een school voor een aantal posten. De verdeling van deze kosten zijn als volgt:

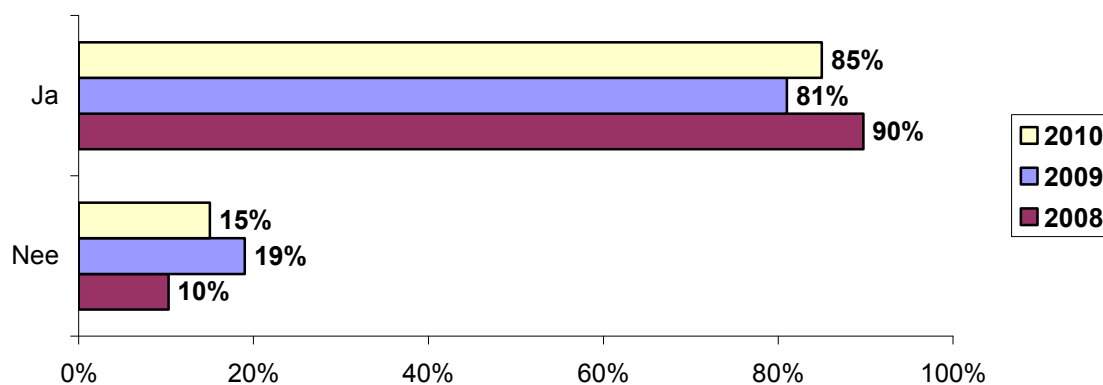
Net als in 2008 en 2009 vormen 'hardware' en 'uitbesteding' de hoogste posten. De derde plek wordt in tegenstelling tot voorgaande jaren ingenomen door de post 'software'.

Welke invloed heeft het gebruik van digitale hulpmiddelen zoals pc's en digitale schoolborden en het gebruik van digitale lesmethoden en leermiddelen op de hoogte van uw ICT budget voor het volgende schooljaar?

Meer dan vorig jaar geven respondenten aan dat het ICT budget als gevolg van het gebruik van digitale hulpmiddelen zal afnemen dan wel ongewijzigd blijven.

Worden er werkzaamheden op het gebied van IT beheer uitbesteed aan externe dienstverleners?

Ten opzichte van 2008 besteden iets meer scholen werkzaamheden op het gebied van IT beheer uit aan externe dienstverleners.

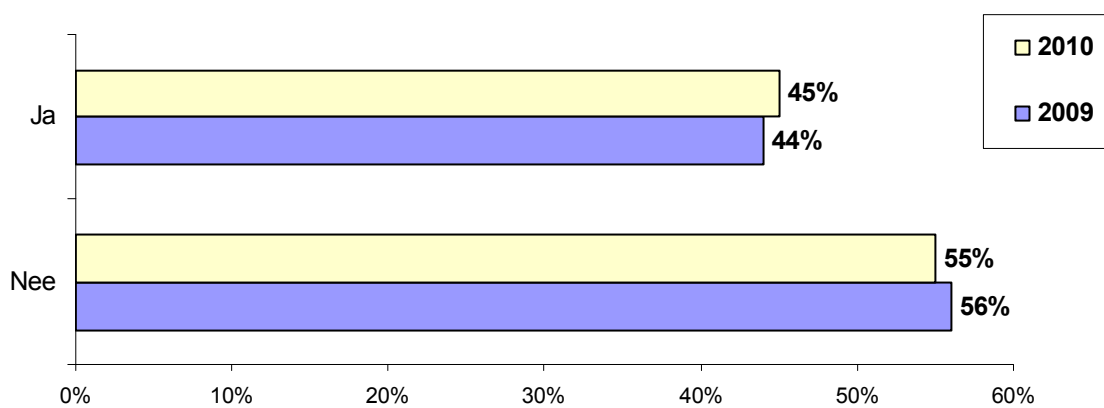
Van de respondenten geeft 13% aan van plan zijn dit ICT beheer binnen nu en 2 jaar uit te besteden (2009: 18%).

Gebruik en uitbreiding ICT toepassingen

ICT toepassingen	Gebruik	Uitbreiding in %
• Leerlingvolgsystemen	99%	30%
• Digitale schooladministratiesystemen	98%	30%
• Digitale schoolborden	94%	56%
• Webbased applicaties	83%	26%
• Elektronische Leeromgeving (ELO)	32%	28%
• Document Management Systeem (DMS)	18%	14%
• Serious Gaming	3%	7%

Bijna alle scholen maken gebruik van leerlingvolgsystemen (99%). Dit wordt op de voet gevolgd door de ICT toepassingen digitale schooladministratiesystemen (98%) en digitale schoolborden (94%). Met betrekking tot uitbreiding, dan geven de scholen aan het aantal digitale schoolborden met 56% uit te breiden.

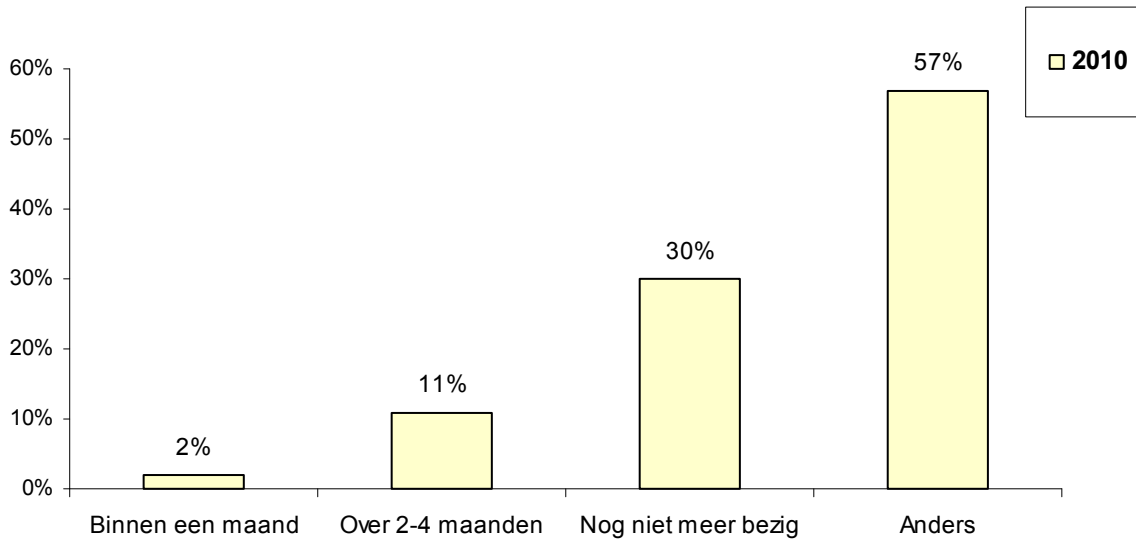
Hebt u binnen uw school/scholen toegang tot breedband internet (100Mbit of hoger via glasvezel)?

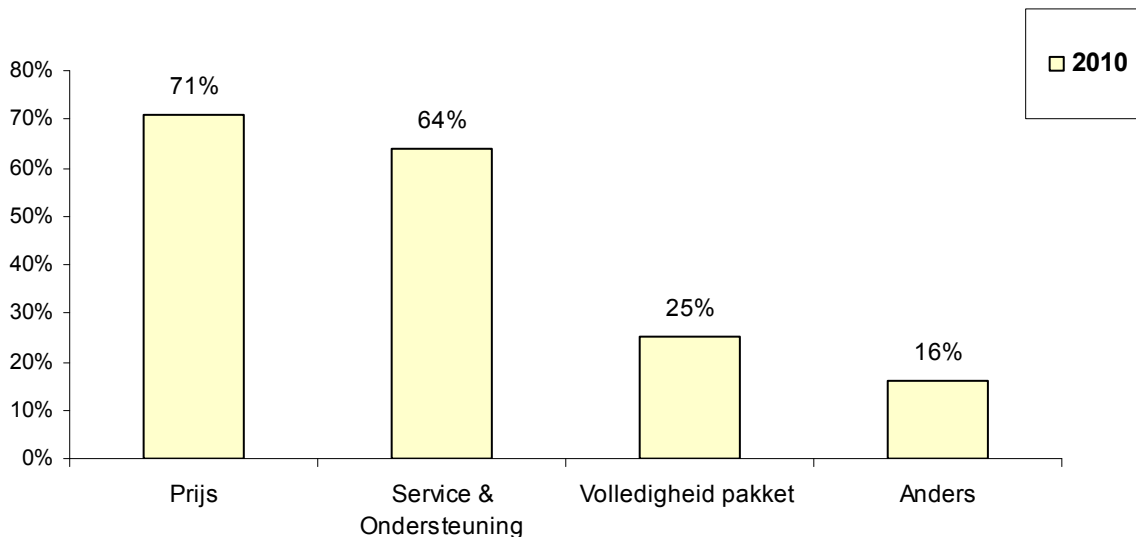
45% van de scholen geeft aan toegang te hebben tot breedband internet.

De Opta verbiedt KPN om per september 2010 scholen gratis internet aan te bieden. Deze dienst van KPN zou gezien worden als concurrentie vervalsing. De volgende drie onderzoeksresultaten hebben betrekking op voorgaande.

Wanneer kiest uw school/scholen voor de provider van uw internetaansluiting?

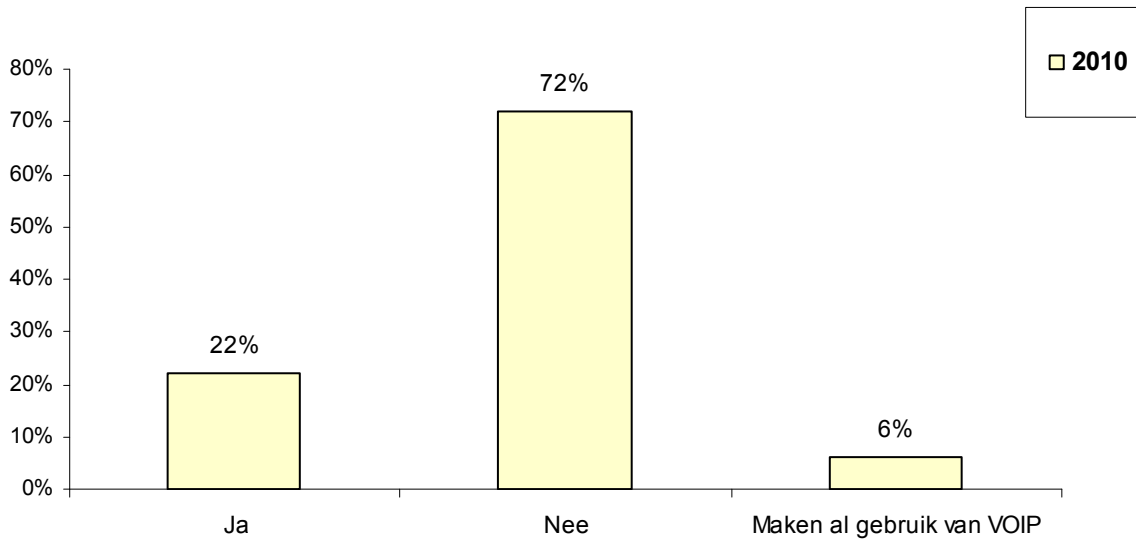

Factoren van invloed op de keuze voor een internetprovider

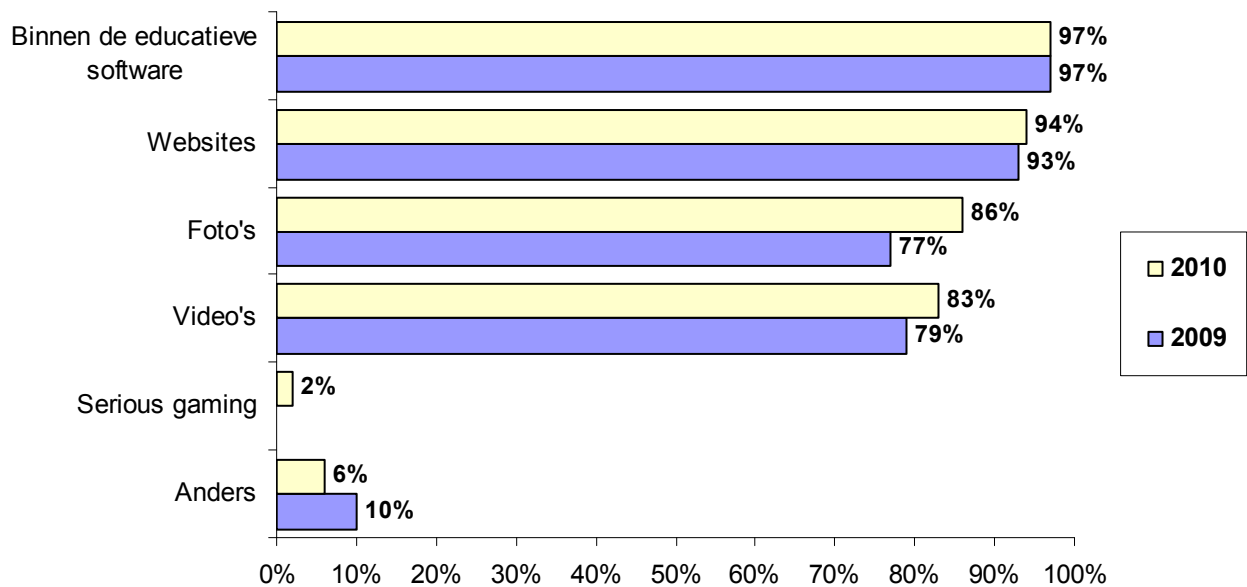
Van de scholen geeft 54% geen voorkeur te hebben voor een bepaalde provider. Zij die wel hun voorkeuren hebben uitgesproken, geven de volgende providers aan: KPN (16%), XS4ALL (11%) en in iets mindere mate Ziggo (3%).

Is uw school/scholen van plan de analoge telefoonlijnen te vervangen door VOIP (telefoonverbindingen via het internet)?

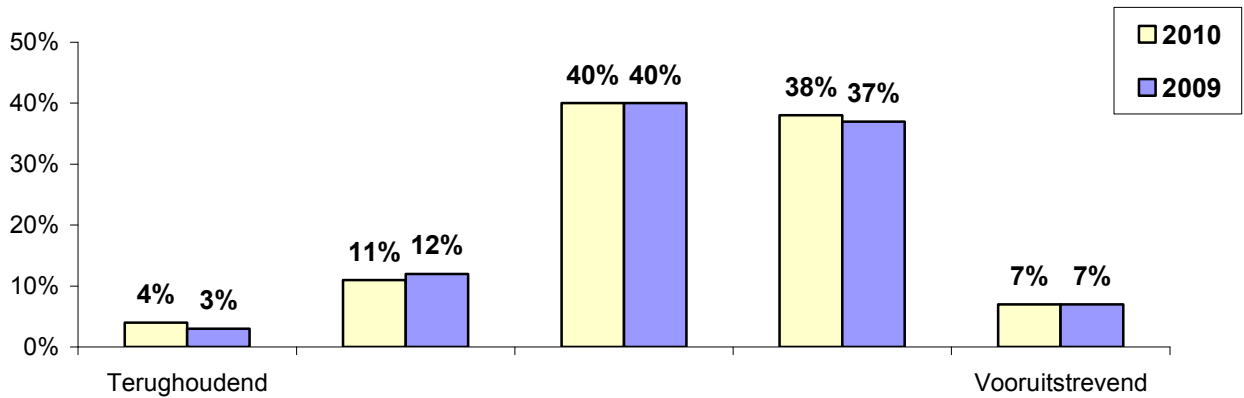
28% van de scholen zijn van plan hun analoge telefoonlijnen te vervangen door VOIP of maken al gebruik van VOIP.

Welke vormen van multi-media gebruikt u in uw lessen?

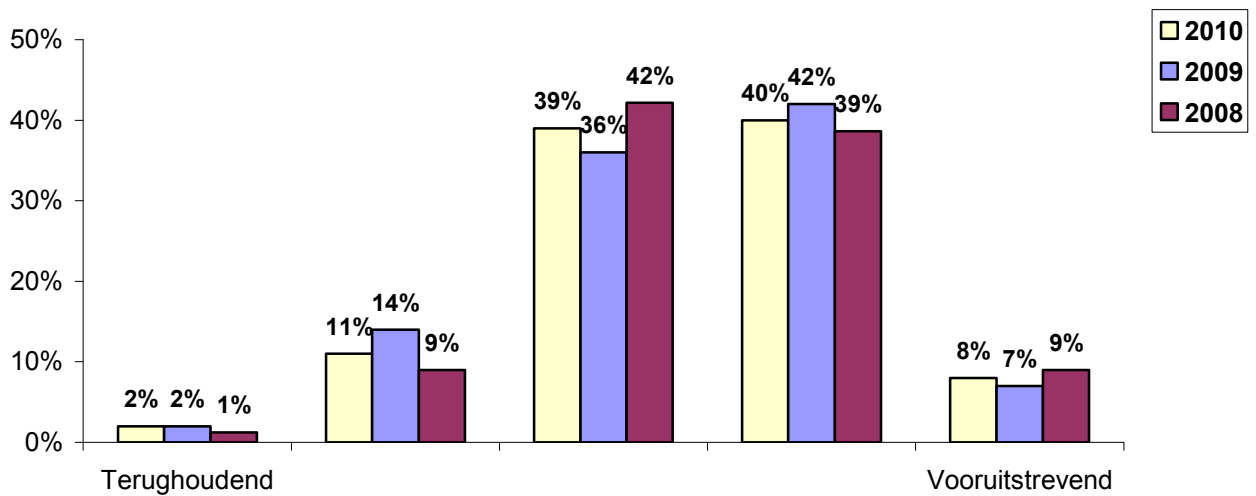
De respondenten geven voornamelijk aan gebruik te maken van educatieve software en websites.

Het belang van multi-media op school en in de les, varieert per school. Hoe omschrijft u uw school als het gaat om het gebruik van multi-media?

45% van de respondenten omschrijft hun school als vooruitstrevend als het gaat om het gebruik van multi-media.

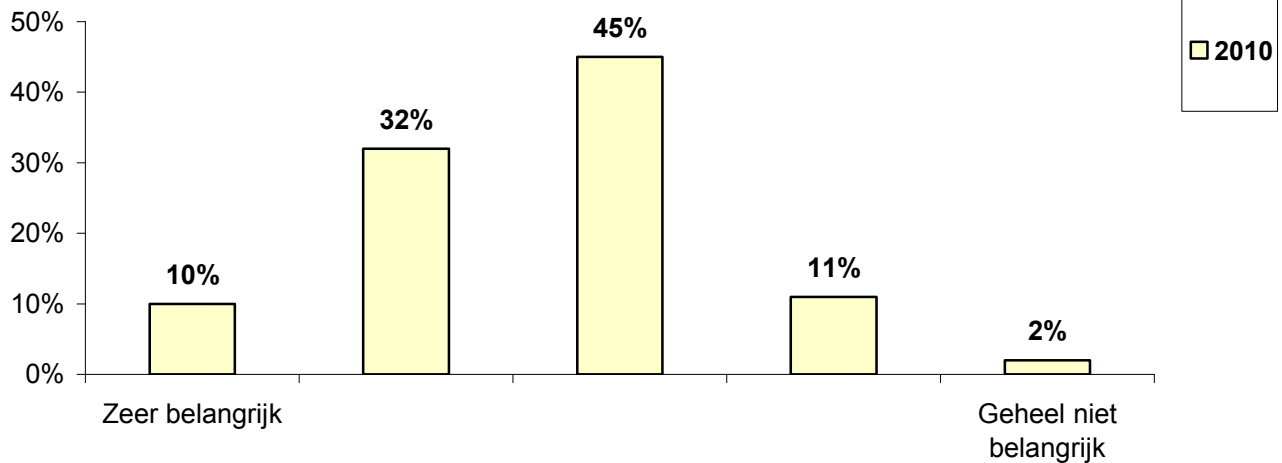
De mate waarin ICT systemen en digitale leermiddelen worden gebruikt, varieert per school. Hoe omschrijft u uw school als het gaat om ICT gebruik op een schaal van 5:

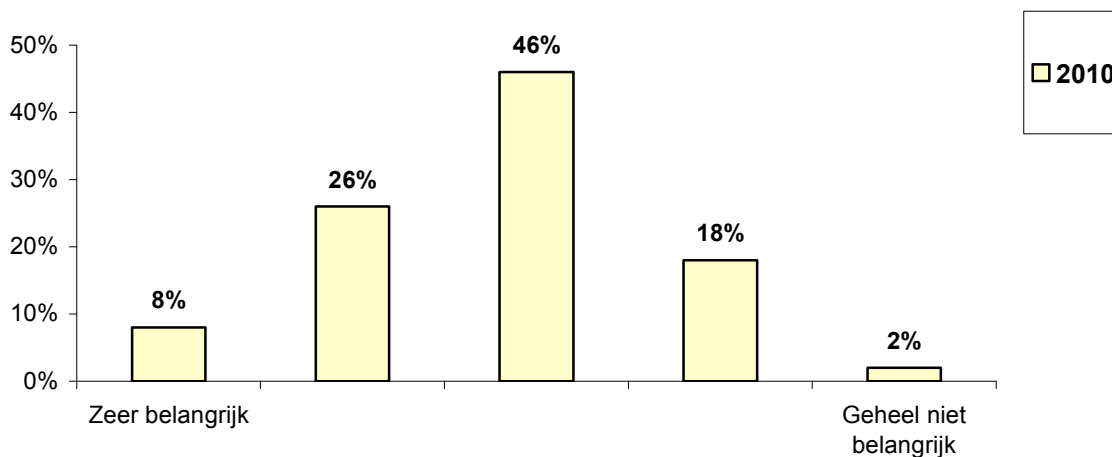
Iets meer dan de helft (52%) omschrijft hun school als behoudend als het gaat om ICT gebruik.

De volgende drie vragen gaan over open standaarden en open source software.

Open standaarden zijn standaarden zonder barrières op het gebruik door ICT-gebruikers en ICT-aanbieders. Kunt u aangeven in hoeverre uw organisatie belang hecht aan het toepassen van open standaarden?

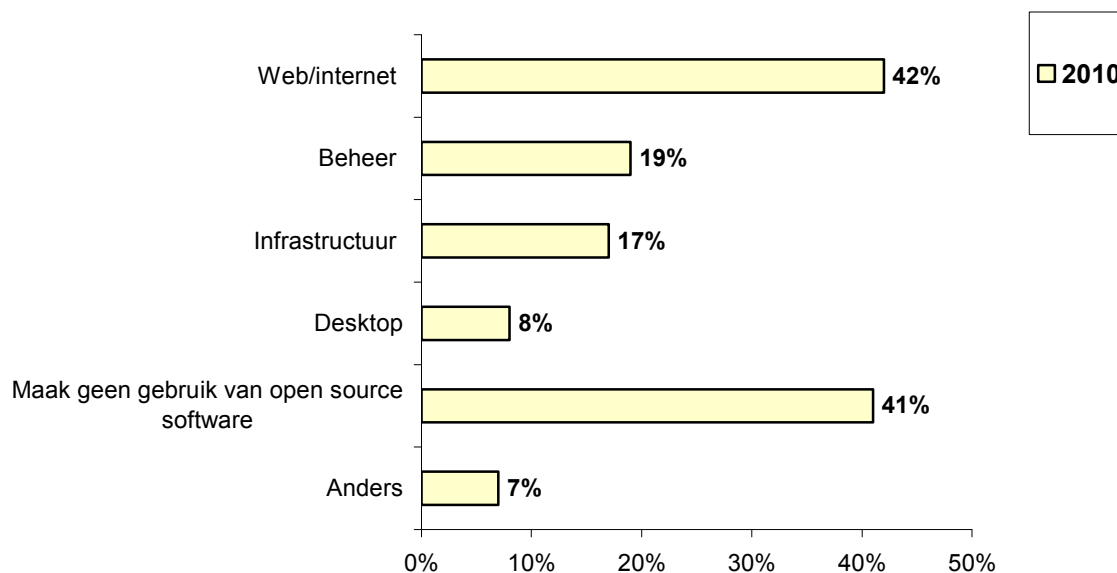

Open source software is software die beschikbaar gesteld wordt onder een licentie die goedgekeurd is door het Open Source Initiative (OSI). Dat betekent: de broncode van de software is vrij beschikbaar, en de licentienemer mag de broncode inzien, gebruiken, verbeteren, aanvullen en distribueren. Kunt u aangeven in hoeverre uw organisatie belang hecht aan het gebruik van open source software?

42% van de scholen geeft aan belang te hechten aan het toepassen van open standaarden. Met betrekking tot open source software, geeft circa een derde van de respondenten aan hieraan belang te hechten.

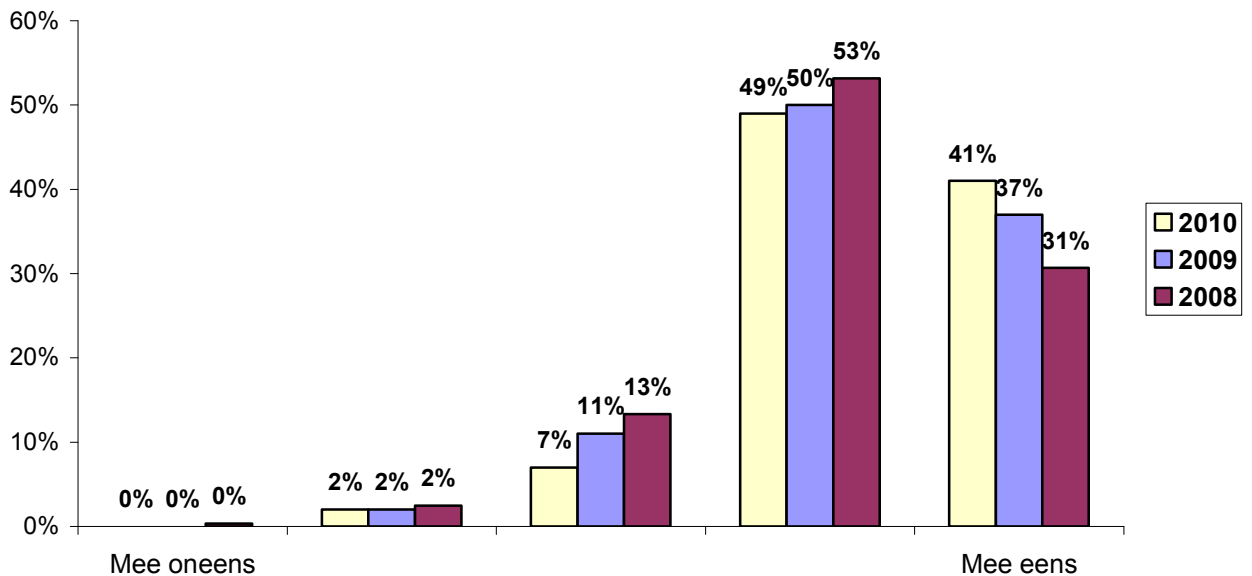
De scholen die gebruik maken van open source software, maken gebruik van de volgende toepassingsgebieden:

59% van de scholen maakt gebruik van open source software. Zij maken vooral gebruik van het Web/internet. Hierbij kan gedacht worden aan onder andere webserver, Content Management Systemen, portals en zoekmachines.

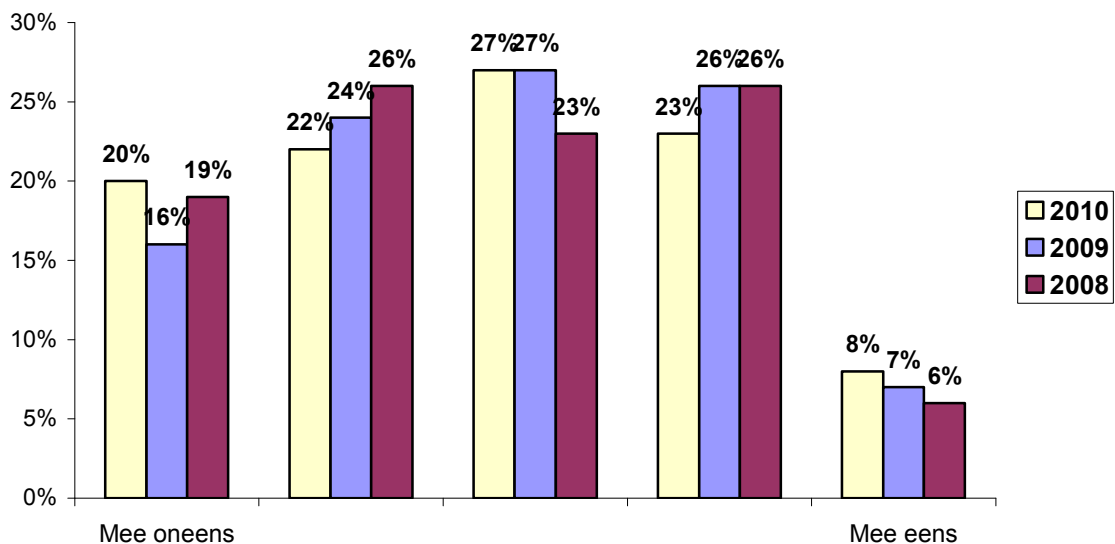
Tot slot is de ondervraagden een viertal stellingen voorgelegd.

Stelling 1) De kwaliteit van het onderwijs kan door ICT gebruik flink worden verbeterd.

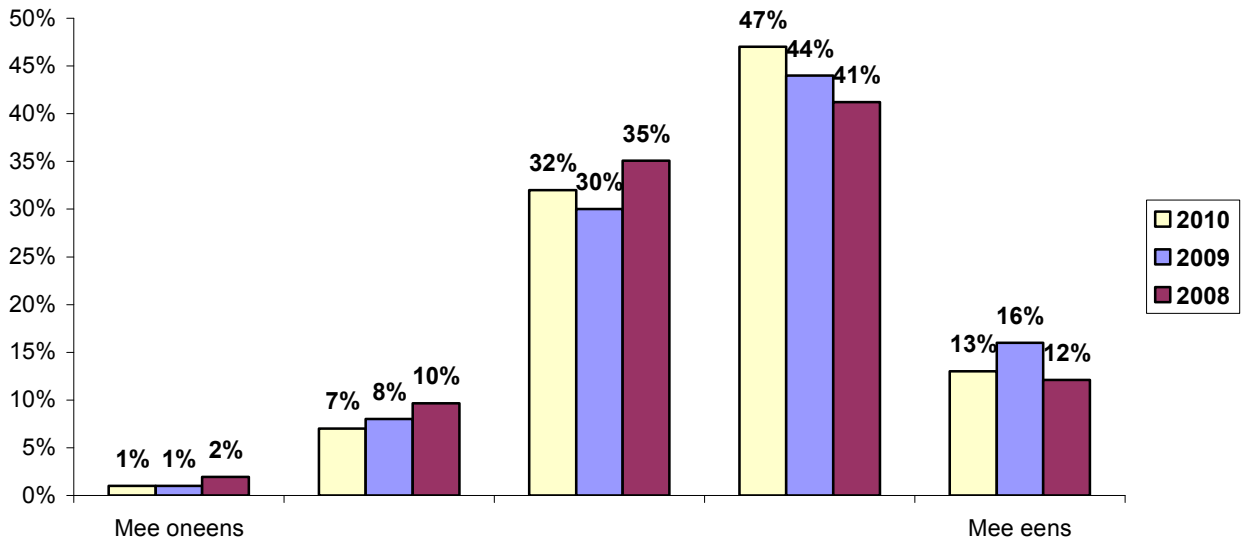
90% van de ondervraagden is het (gedeeltelijk) eens met het punt dat als gevolg van het ICT gebruik de kwaliteit van het onderwijs flink kan worden verbeterd (2009: 87%).

Stelling 2) Er zijn binnen mijn school/scholen voldoende financiële middelen om nieuwe ICT toepassingen in te kunnen voeren.

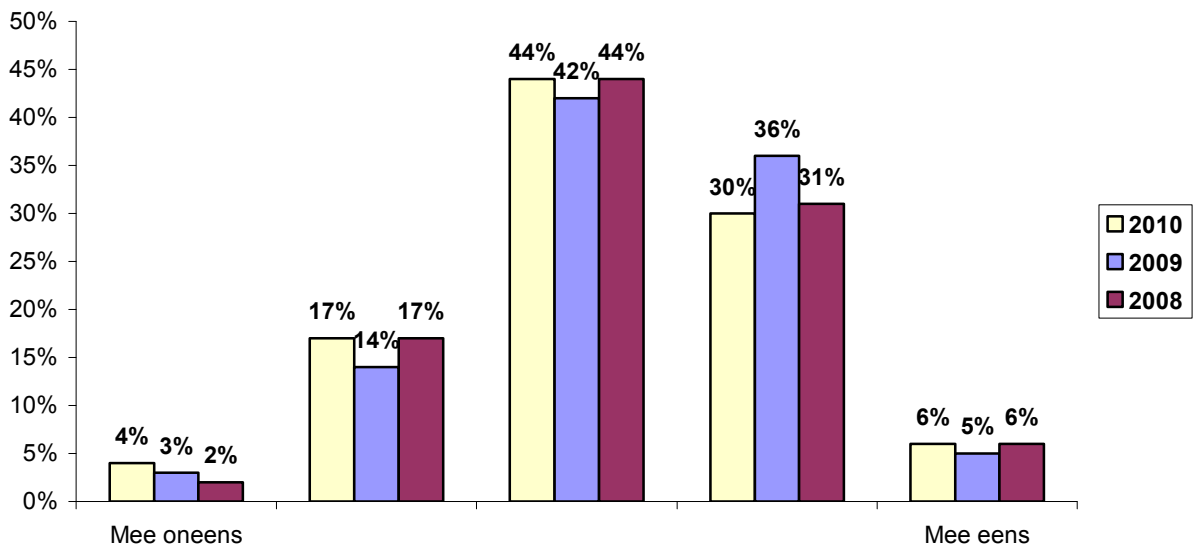
42% van de ondervraagden is van mening dat er op hun school onvoldoende financiële middelen zijn om nieuwe ICT toepassingen in te kunnen voeren. In 2009 lag dit percentage iets lager, namelijk 40%.

Stelling 3) Er is veel interesse bij leerkrachten om met nieuwe digitale leermiddelen aan de slag te gaan.

Zes van de tien respondenten geeft aan dat er veel interesse is bij leerkrachten om met digitale leermiddelen aan de slag te gaan.

Stelling 4) Het kennisniveau (ICT-vaardigheid) bij onze leerkrachten is voldoende om grote investeringen in nieuwe ICT-middelen te rechtvaardigen.

36% van de ondervraagden geeft aan dat de ict vaardigheden bij de leerkrachten voldoende is (2009: 41%) en 21% vindt het kennisniveau van leerkrachten op ict gebied onvoldoende (2009: 17%).

Conclusie

Uit dit onderzoek kunnen de volgende (belangrijkste/opvallendste) conclusies worden opgemerkt:

- Het gebruik van digitale hulpmiddelen en digitale lesmethoden en leermiddelen heeft een positieve invloed op het ICT budget. 58% van de ondervraagden geeft aan dat het ICT budget daardoor toeneemt. 35% geeft aan dat dit ICT budget ongewijzigd zal blijven.
- Scholen maken veelvuldig gebruik van bepaalde ICT toepassingen. De meest gebruikte ICT toepassingen zijn leerlingvolgsystemen (99%), digitale schooladministratiesystemen (98%), digitale schoolborden (94%) en webbased applicaties (83%).
- In de onderwijswereld zijn de digitale schoolborden een onmisbaar begrip geworden. Uit dit onderzoek blijkt dat de ondervraagden aangeven deze ICT toepassing met 56% uit te breiden. Andere toepassingen die prioriteit hebben qua uitbreiding, zijn leerlingvolgsystemen (30%) en digitale schooladministratiesystemen (30%).
- Verbazingwekkend dat 72% van de scholen aangeeft niet van plan te zijn hun analoge telefoonlijnen te vervangen door VOIP. Lopen veel scholen hierdoor niet achter op de huidige ontwikkelingen?
- De OPTA verbiedt KPN scholen gratis internet aan te bieden. Opvallend is dat 30% van de scholen nog geen provider gekozen met betrekking tot hun internetaansluiting.
- Uit dit onderzoek blijkt dat scholen actief bezig zijn met het gebruik van multimedia. De meest gebruikte vormen zijn educatieve software (97%) en websites (94%).
- Opvallend dat scholen het belang zien van open source software en open standaarden, maar in mindere mate er gebruik van maken.
- Negen van de tien ondervraagden vinden dat de kwaliteit van het onderwijs door ICT gebruik flink kan worden verbeterd.
- Voor 60% van de ondervraagden is er veel interesse bij leerkrachten om met nieuwe digitale leermiddelen aan de slag te gaan.